Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως την οποία υπέβαλε το Bundesarbeitsgericht (Γερμανία) στις 30 Οκτωβρίου 2018 — FL κατά TMD Friction EsCo GmbH

(Υπόθεση C-675/18)

(2019/C 103/09)

Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική

Αιτούν δικαστήριο

Bundesarbeitsgericht

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Ενάγων και νυν αναιρεσείων: FL

Εναγομένη και νυν αναιρεσείουσα: TMD Friction EsCo GmbH

Προδικαστικά ερωτήματα

1) Σε περίπτωση μεταβιβάσεως εγκαταστάσεως μετά την κίνηση διαδικασίας αφερεγγυότητας σε βάρος της περιουσίας του μεταβιβάζοντος κατά το εθνικό δίκαιο, το οποίο προβλέπει ότι το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 2001/23/ΕΚ ([1]) του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεων επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων, εφαρμόζεται κατά γενικό κανόνα και επί των δικαιωμάτων των εργαζομένων για παροχές γήρατος ή αναπηρίας ή επιζώντων βάσει συμπληρωματικών συστημάτων επαγγελματικής ή διεπαγγελματικής συνταξιοδοτήσεως στην περίπτωση της μεταβιβάσεως εγκαταστάσεως, επιτρέπει το άρθρο 3, παράγραφος 4, της οδηγίας 2001/23/ΕΚ περιορισμό υπό την έννοια ότι ο διάδοχος δεν ευθύνεται για δικαιώματα προσδοκίας απορρέοντα από περιόδους απασχολήσεως οι οποίες ανάγονται σε χρόνο προγενέστερο της κινήσεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα:

Σε περίπτωση μεταβιβάσεως εγκαταστάσεως μετά την κίνηση διαδικασίας αφερεγγυότητας σε βάρος της περιουσίας του μεταβιβάζοντος, πρέπει τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των συμφερόντων των εργαζομένων όσον αφορά τα κεκτημένα δικαιώματά τους ή εκείνα που πρόκειται να αποκτηθούν για παροχές γήρατος βάσει συμπληρωματικών συστημάτων επαγγελματικής ή διεπαγγελματικής συνταξιοδοτήσεως, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 4, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/23/ΕΚ, να καθορίζονται με βάση το επίπεδο προστασίας που επιβάλλει το άρθρο 8 της οδηγίας 2008/94/ΕΚ ([2]) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, περί προστασίας των μισθωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη;

3) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα:

Έχει το άρθρο 3, παράγραφος 4, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/23/ΕΚ την έννοια ότι τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των συμφερόντων των εργαζομένων όσον αφορά τα κεκτημένα δικαιώματά τους ή εκείνα που πρόκειται να αποκτηθούν για παροχές γήρατος χορηγούμενες βάσει συμπληρωματικών συστημάτων επαγγελματικής ή διεπαγγελματικής συνταξιοδοτήσεως θεωρείται ότι έχουν ληφθεί στην περίπτωση που το εθνικό δίκαιο προβλέπει ότι

— η υποχρέωση προς μελλοντική καταβολή παροχών γήρατος βάσει συμπληρωματικού συστήματος επαγγελματικής ή διεπαγγελματικής συνταξιοδοτήσεως σε εργαζόμενο που θίγεται από τη μεταβίβαση εγκαταστάσεως τελούσας σε κατάσταση αφερεγγυότητας μεταβιβάζεται κατά γενικό κανόνα στον διάδοχο,

— ο διάδοχος ευθύνεται για μελλοντικά συνταξιοδοτικά δικαιώματα –το ύψος των οποίων καθορίζεται, μεταξύ άλλων, με βάση τη διάρκεια της απασχολήσεως και τις αποδοχές κατά τον χρόνο συνδρομής των προϋποθέσεων ασκήσεως των δικαιωμάτων– στην έκταση που αυτά απορρέουν από περιόδους απασχολήσεως μεταγενέστερες της κινήσεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας,

— ο κατά τις εσωτερικές διατάξεις φορέας ασφαλίσεως κατά της αφερεγγυότητας οφείλει, σε μια τέτοια περίπτωση, να αναλάβει το μέρος εκείνο των μελλοντικών συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που αποκτήθηκε πριν από την κίνηση της διαδικασίας αφερεγγυότητας, το ύψος του οποίου υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές του εργαζομένου κατά τον χρόνο κινήσεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας, και

— ούτε ο διάδοχος ούτε ο φορέας ασφαλίσεως κατά της αφερεγγυότητας ευθύνονται για δικαίωμα προσδοκίας σε αυξημένες παροχές το οποίο οφείλεται σε αυξήσεις αποδοχών που χορηγήθηκαν μεν κατόπιν της κινήσεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας, πλην όμως αφορούν περιόδους απασχολήσεως προγενέστερες του χρονικού αυτού σημείου,

— ο εργαζόμενος όμως δύναται, στο πλαίσιο της διαδικασίας αφερεγγυότητας που έχει κινηθεί κατά του μεταβιβάζοντος, να ζητήσει να του καταβληθεί η διαφορά που αντιστοιχεί στο ως άνω δικαίωμα προσδοκίας;

4) Στην περίπτωση κατά την οποία το εθνικό δίκαιο ορίζει ότι, επί μεταβιβάσεως εγκαταστάσεως, τα άρθρα 3 και 4 της οδηγίας 2001/23/ΕΚ εφαρμόζονται ακόμη και κατά τη διάρκεια διαδικασίας αφερεγγυότητας, είναι το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2001/23/ΕΚ εφαρμοστέο επί δικαιωμάτων προσδοκίας για παροχές γήρατος βάσει συμπληρωματικών συστημάτων επαγγελματικής ή διεπαγγελματικής συνταξιοδοτήσεως, τα οποία γεννήθηκαν μεν πριν από την κίνηση της διαδικασίας αφερεγγυότητας, πλην όμως θα θεμελιώσουν αξιώσεις των εργαζομένων για παροχές μόνο κατά τη συνδρομή των προϋποθέσεων ασκήσεως των δικαιωμάτων, άρα σε μεταγενέστερο χρόνο;

5) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο δεύτερο ή στο τέταρτο ερώτημα:

Καλύπτει το ελάχιστο επίπεδο προστασίας που πρέπει να εγγυώνται τα κράτη μέλη κατά το άρθρο 8 της οδηγίας 2008/94/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, περί προστασίας των μισθωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη, και το μέρος εκείνο του αποκτηθέντος κατά τον χρόνο κινήσεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας δικαιώματος προσδοκίας, το οποίο γεννάται μόνο διότι η λύση της σχέσεως εργασίας δεν συνδέεται με τη διαδικασία αφερεγγυότητας;

6) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πέμπτο ερώτημα:

Υπό ποιες συνθήκες μπορούν να θεωρηθούν προδήλως δυσανάλογες οι ζημίες που υπέστη ο πρώην εργαζόμενος στις παροχές επαγγελματικής ασφαλίσεως γήρατος λόγω της αφερεγγυότητας του εργοδότη, ώστε να οφείλουν τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ελάχιστο επίπεδο προστασίας κατά το άρθρο 8 της οδηγίας 2008/94/ΕΚ, ακόμη και αν ο πρώην εργαζόμενος λαμβάνει τουλάχιστον το ήμισυ των παροχών που απορρέουν από τα θεμελιωμένα συνταξιοδοτικά του δικαιώματα;

7) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πέμπτο ερώτημα:

Εξασφαλίζεται η προστασία των δικαιωμάτων προσδοκίας των εργαζομένων για συνταξιοδοτικές παροχές, την οποία επιβάλλει το άρθρο 3, παράγραφος 4, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/23/ΕΚ ή το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2008/94/ΕΚ –και η οποία είναι ισοδύναμη προς εκείνη του άρθρου 8 της οδηγίας 2008/94/ΕΚ– ακόμη και στην περίπτωση που η προστασία αυτή δεν απορρέει από το εθνικό δίκαιο αλλά από άμεση εφαρμογή του άρθρου 8 της οδηγίας 2008/94/ΕΚ;

8) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο έβδομο ερώτημα:

Παράγει το άρθρο 8 της οδηγίας 2008/94/ΕΚ άμεσο αποτέλεσμα, με συνέπεια να μπορεί ο μεμονωμένος εργαζόμενος να το επικαλεστεί ενώπιον εθνικού δικαστηρίου, ακόμη και στην περίπτωση που ο εργαζόμενος αυτός λαμβάνει μεν το ήμισυ της αξίας των παροχών που προκύπτουν από τα κεκτημένα συνταξιοδοτικά του δικαιώματα, πλην όμως οι ζημίες που έχει υποστεί λόγω της αφερεγγυότητας του εργοδότη κρίνονται προδήλως δυσανάλογες;

9) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο όγδοο ερώτημα:

Αποτελεί δημόσιο φορέα κράτους μέλους ένας ιδιωτικού δικαίου οργανισμός, ο οποίος έχει οριοθεί από το κράτος μέλος ως –υποχρεωτικός για τους εργοδότες– φορέας ασφαλίσεως επαγγελματικών παροχών γήρατος κατά του κινδύνου της αφερεγγυότητας και ο οποίος υπόκειται σε δημόσια χρηματοπιστωτική εποπτεία, εισπράττει δε επίσης από τους εργοδότες, βάσει του δημοσίου δικαίου, τις αναγκαίες για την ασφάλιση κατά της αφερεγγυότητας εισφορές, και μπορεί να ορίσει, όπως μια δημόσια αρχή, τις προϋποθέσεις αναγκαστικής εκτελέσεως με διοικητική πράξη;

(1) ΕΕ 2001, L 82, σ. 16.
(2) ΕΕ 2008, L 283, σ. 36.